

	คู่มือการปฏิบัติงาน	วันที่เริ่มใช้ 1 ต.ค. 69
	หน่วยงาน : สำนักยุทธศาสตร์และแผน	รวม 21 กระบวนงาน
	กลุ่มงาน : 4. กลุ่มประสานความร่วมมือวิจัยและพัฒนาต่างประเทศ	รวม 3 กระบวนงาน
	กระบวนงาน : การบริหารจัดการความร่วมมือระหว่างประเทศและการจัดทำความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ	ลำดับที่ 4.1/21

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อกำหนดมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการความร่วมมือระหว่างประเทศของ สวพส.
- 1.2 เพื่อให้การจัดทำความตกลงกับต่างประเทศเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี และแนวทางของกระทรวงการต่างประเทศ
- 1.3 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประสานงาน การเจรจา และการติดตามผลการดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือ
- 1.4 เพื่อบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย งบประมาณ และพันธกรณีระหว่างประเทศ
- 1.5 เพื่อส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศที่ก่อให้เกิดผลลัพธ์เชิงยุทธศาสตร์ต่อการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน

2. ขอบเขต

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) มีภารกิจในการส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน การพัฒนาอาชีพทางเลือก การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนบนพื้นที่สูง การดำเนินงานดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ หน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา และองค์กรวิจัยจากต่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศไทย

ดังนั้น สวพส. จึงกำหนดแนวทางและมาตรฐานการดำเนินงานด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อให้การจัดทำความตกลงระหว่างประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ถูกต้องตามกฎหมาย และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลไทย ตลอดจนแนวปฏิบัติของกระทรวงการต่างประเทศ ครอบคลุมการดำเนินงานด้านความร่วมมือระหว่างประเทศทุกประเภท ได้แก่

- หนังสือแสดงเจตจำนง (Letter of Intent : LOI)
- บันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding : MOU)
- บันทึกข้อตกลง (Memorandum of Agreement : MOA)
- ความตกลงความร่วมมือทางวิชาการ
- ความตกลงด้านการวิจัยและพัฒนา
- ความตกลงด้านการพัฒนาพื้นที่สูง
- ความร่วมมือภายใต้กรอบองค์กรระหว่างประเทศ
- แผนปฏิบัติงานความร่วมมือทางวิชาการ

ตั้งแต่การริเริ่มแนวคิดความร่วมมือ การจัดทำร่าง การเจรจา การขออนุมัติ การลงนาม การดำเนินงาน ตลอดจนการติดตามและประเมินผล

หลักการกำกับดูแลความร่วมมือระหว่างประเทศ

1. สอดคล้องกับยุทธศาสตร์หลัก Strategic Alignment ความร่วมมือต้องสอดคล้องกับ

- ยุทธศาสตร์ชาติ
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)
- แผนยุทธศาสตร์ สวพส.
- นโยบายรัฐบาลด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

2. ผลประโยชน์ร่วมกัน Mutual Benefit

- ความร่วมมือต้องก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ทุกฝ่าย

3. ความโปร่งใสและความรับผิดชอบ Transparency and Accountability

- สามารถตรวจสอบได้ มีผู้รับผิดชอบชัดเจน

4. ความยั่งยืน Sustainability

- สามารถต่อยอดสู่โครงการ กิจกรรม งานวิจัย หรือการพัฒนาศักยภาพบุคลากรได้อย่างต่อเนื่อง

3. คำจำกัดความ

สนธิสัญญา หมายถึง “ความตกลงระหว่างประเทศที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ที่จัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร อยู่ในตราสารฉบับเดียวหรือหลายฉบับ และไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไรก็ตาม” ตามอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. 1969 (Vienna Convention on the Law of Treaties, 1969) ได้จำกัดขอบเขตการใช้บังคับเฉพาะไว้ โดยระบุในข้อ 2(a)

องค์ประกอบของ "สนธิสัญญา (Treaty)" ตามอนุสัญญากรุงเวียนนาฯ อาจแยกแยะได้ ดังนี้ (1) การตกลงนั้นต้องจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร (2) ทำขึ้นระหว่างรัฐ หรือระหว่างรัฐกับองค์การระหว่างประเทศ หรือระหว่างองค์การระหว่างประเทศด้วยกัน (3) ทำขึ้นเป็นฉบับเดียว หรือสองฉบับ หรือหลายฉบับ ประกอบกันเป็นความตกลง และไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไรก็ตาม (4) อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ

การเรียกชื่อสนธิสัญญา

LOI (Letter of Intent): หนังสือแสดงเจตจำนงเบื้องต้น (ยังไม่มีพันธะผูกพันมาก)

MOU (Memorandum of Understanding): บันทึกความเข้าใจที่ระบุขอบเขตความร่วมมือคร่าวๆ

MOA (Memorandum of Agreement): บันทึกข้อตกลงที่มีรายละเอียดเจาะจง

มีพันธะทางกฎหมายหรืองบประมาณที่ชัดเจน

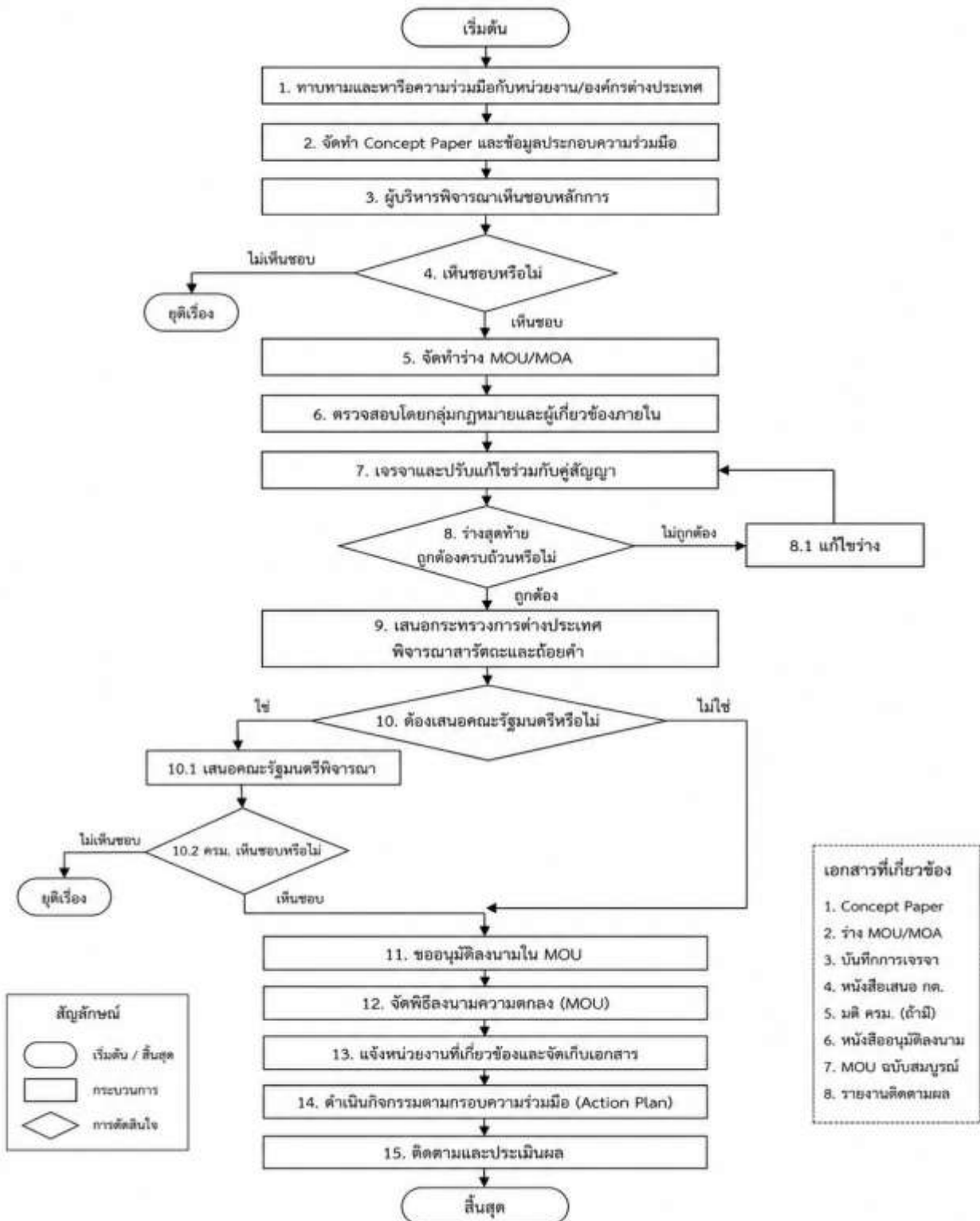
4. หน้าที่ความรับผิดชอบ

สำนัก/กลุ่มงานเจ้าของเรื่อง	<ul style="list-style-type: none"> - เสนอแนวคิดความร่วมมือจัดทำข้อมูลประกอบ - จัดทำร่างประเด็นความร่วมมือทางวิชาการ - เสนออนุกรรมการที่เกี่ยวข้องพิจารณา และเสนอคณะกรรมการสถาบันเห็นชอบ - ดำเนินกิจกรรมภายใต้กรอบความร่วมมือ
กลุ่มประสานความร่วมมือวิจัยและพัฒนา กับต่างประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> - กลับกรองข้อเสนอ - จัดทำ Concept Paper - จัดทำร่างความตกลง

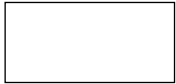
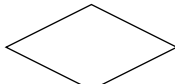
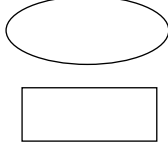
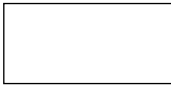
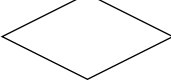
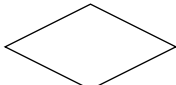
	<ul style="list-style-type: none"> - ประสานหน่วยงานต่างประเทศ - ประสานสำนักการเกษตรต่างประเทศ - ประสานกระทรวงการต่างประเทศ - ติดตามผลการดำเนินงานและสรุปผลการดำเนินงาน
กลุ่มงานกฎหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบผลผูกพันทางกฎหมาย - ตรวจสอบความสอดคล้องกับกฎหมายไทย มติคณะรัฐมนตรี ข้อสั่งการ และระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
ผู้บริหาร สวพส.	<ul style="list-style-type: none"> - พิจารณาอนุมัติหลักการ - อนุมัติการลงนาม
กระทรวงการต่างประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> - พิจารณาสารัตถะ - พิจารณาล้อยคำ - พิจารณาผลกระทบด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

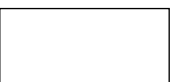
5. แผนผังการปฏิบัติงาน (Work Flow)

5. แผนผังการปฏิบัติงาน (Work Flow)
กระบวนการจัดทำความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ (MOU)

6. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ผังงาน (Flow Chart)	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	เริ่มกระบวนการจัดทำความร่วมมือระหว่างประเทศ	-	สำนัก/กลุ่มงาน เจ้าของเรื่อง
	1. ทาบทามและหารือความร่วมมือกับ หน่วยงานหรือองค์กรต่างประเทศ	7 วัน	สำนัก/กลุ่มงาน เจ้าของเรื่อง
	2. จัดทำ Concept Paper และข้อมูล ประกอบความร่วมมือ	7 วัน	สำนัก/กลุ่มงาน เจ้าของเรื่อง
	3. เสนอผู้บริหารพิจารณาหลักการ	7 วัน	สำนัก/กลุ่มงาน เจ้าของเรื่อง
	4. ผู้บริหารพิจารณาให้ความเห็นชอบใน หลักการ	7 วัน	ผู้บริหาร สวพส.
	4.1 กรณีไม่เห็นชอบ ยุติเรื่องหรือส่งกลับ เพื่อทบทวน	ตามความ เหมาะสม	ผู้บริหาร สวพส./ สำนัก/กลุ่มงาน เจ้าของเรื่อง
	5. จัดทำร่างความตกลง (MOU/MOA)	15 วัน	สำนัก/กลุ่มงาน เจ้าของเรื่อง
	6. ตรวจสอบร่างโดยกลุ่มกฎหมายและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	15 วัน	กลุ่มงานกฎหมาย
	7. เปรียบเทียบและปรับแก้ร่างร่วมกับหน่วยงาน คู่สัญญา	30 วัน	กลุ่มประสานความ ร่วมมือฯ
	8. จัดทำร่างฉบับสมบูรณ์ (Final Draft)	7 วัน	กลุ่มประสานความ ร่วมมือฯ
	8.1 กรณีร่างยังไม่ถูกต้อง ให้แก้ไขและ นำกลับเข้าสู่กระบวนการเจรจา	ตามความ เหมาะสม	สำนัก/กลุ่มงาน เจ้าของเรื่อง/ คู่สัญญา
	9. เสนอกระทรวงการต่างประเทศพิจารณา สารัตถะ ถ้อยคำ และข้อกฎหมาย	30 วัน	กลุ่มประสานความ ร่วมมือฯ
	10. พิจารณาว่าความตกลงเข้าหลักเกณฑ์ ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีหรือไม่	7 วัน	กระทรวงการ ต่างประเทศ/สำนัก/ กลุ่มงานเจ้าของเรื่อง
	10.1 เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา (กรณี เข้าหลักเกณฑ์)	45-90 วัน	สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี

 	10.2 คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ	ตามวาระประชุม	คณะรัฐมนตรี
	11. ขออนุมัติลงนามในความตกลง	7 วัน	ผู้บริหาร สวพส.
	12. จัดพิธีลงนามความตกลง (MOU Signing Ceremony)	15 วัน	กลุ่มประสานความร่วมมือฯ
	13. แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและจัดเก็บเอกสารอย่างเป็นระบบ	7 วัน	กลุ่มประสานความร่วมมือฯ
	14. ดำเนินกิจกรรมภายใต้กรอบความร่วมมือและแผนปฏิบัติการ (Action Plan)	ภายใน 30 วัน หลังลงนาม	สำนัก/กลุ่มงาน เจ้าของเรื่อง
	15. ติดตามผลและประเมินผลการดำเนินงานตามความตกลง	อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	กลุ่มประสานความร่วมมือฯ และสำนัก/ กลุ่มงานเจ้าของเรื่อง
	สรุปผลการดำเนินงาน ต่ออายุ แก้ไข หรือ ยุติความร่วมมือ	เมื่อครบกำหนด ความตกลง	ผู้บริหาร สวพส./ สำนัก/กลุ่มงาน เจ้าของเรื่อง

ระยะเวลาดำเนินการรวม

กรณี	ระยะเวลา
ไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี	ประมาณ 144 วัน
ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี	ประมาณ 189–234 วัน

ทั้งนี้ ระยะเวลาดังกล่าวอาจเปลี่ยนแปลงตามความพร้อมของคู่สัญญา การพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และความซับซ้อนของความตกลง

7. มาตรฐานงาน

การจัดทำความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐาน ดังนี้

7.1 มาตรฐานด้านความถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบ

ร่างความตกลงต้องได้รับการตรวจสอบจากหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านกฎหมายก่อนการลงนามทุกฉบับความตกลงต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายของรัฐบาลไทย กรณีที่เข้าข่ายเป็นความตกลงระหว่างประเทศหรือมีผลผูกพันต่อรัฐบาลไทย ต้องดำเนินการตามแนวทางและระเบียบที่กระทรวงการต่างประเทศกำหนด

7.2 มาตรฐานด้านคุณภาพเอกสาร

- 1) เอกสารความตกลงต้องมีย่อหน้าประกอบครบถ้วน ได้แก่
 - วัตถุประสงค์
 - ขอบเขตความร่วมมือ
 - บทบาทและหน้าที่ของคู่สัญญา
 - ระยะเวลาความร่วมมือ
 - สิทธิในผลงานและทรัพย์สินทางปัญญา
 - การแก้ไขเพิ่มเติม
 - การยุติความตกลง
 - การระงับข้อพิพาท
- 2) เอกสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษต้องมีสาระสำคัญสอดคล้องกัน
- 3) ใช้รูปแบบและถ้อยคำมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด

7.3 มาตรฐานด้านระยะเวลาดำเนินการ

- 1) การตรวจสอบร่างความตกลงภายในหน่วยงานต้องแล้วเสร็จภายใน 15 วันทำการ
- 2) การประสานและรวบรวมความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องแล้วเสร็จภายใน 30 วันทำการ
- 3) การดำเนินการเสนอผู้บริหารเพื่อพิจารณาอนุมัติ ต้องแล้วเสร็จภายใน 7 วันทำการหลังได้รับเอกสารครบถ้วน

7.4 มาตรฐานด้านประสิทธิผลของความร่วมมือ

- 1) ความตกลงที่ลงนามแล้วต้องมีแผนปฏิบัติงาน (Action Plan) รองรับ
- 2) ต้องมีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- 3) ความร่วมมือต้องสามารถนำไปสู่กิจกรรม โครงการ งานวิจัย หรือการพัฒนาศักยภาพบุคลากร
อย่างเป็นรูปธรรม

7.5 ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

- 1) การจัดทำความตกลงเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบราชการ
- 2) ความร่วมมือระหว่างประเทศของ สวพส. มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์เชิงยุทธศาสตร์ต่อองค์กร
- 3) สามารถพัฒนาความร่วมมือไปสู่การดำเนินโครงการ กิจกรรมวิชาการ การวิจัย และการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน
- 4) สร้างภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือของ สวพส. ในเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ

8. ระบบติดตามและประเมินผล

เพื่อให้การดำเนินงานภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศบรรลุวัตถุประสงค์และเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) กำหนดระบบติดตามและประเมินผล ดังนี้

8.1 การติดตามผลการดำเนินงาน (Monitoring)

- 1) กลุ่มประสานความร่วมมือวิจัยและพัฒนาต่างประเทศจัดทำฐานข้อมูลความร่วมมือระหว่างประเทศของ สวพส. และปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

2) หน่วยงานเจ้าของเรื่องต้องรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินกิจกรรมภายใต้กรอบความร่วมมือ

อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

3) ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ที่กำหนดร่วมกับหน่วยงานคู่ความร่วมมือ

4) ติดตามตัวชี้วัดความสำเร็จของแต่ละความร่วมมือ เช่น

- จำนวนกิจกรรมที่ดำเนินการ
- จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม
- จำนวนงานวิจัยหรือองค์ความรู้ที่เกิดขึ้น
- จำนวนบุคลากรที่ได้รับการพัฒนา
- ผลประโยชน์ที่องค์กรได้รับจากความร่วมมือ

8.2 การประเมินผล (Evaluation)

ให้มีการประเมินผลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของความตกลง โดยพิจารณาในประเด็นดังต่อไปนี้

- 1) ประสิทธิภาพ (Effectiveness)
 - บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดหรือไม่
 - สามารถดำเนินกิจกรรมได้ครบถ้วนตามแผนหรือไม่
- 2) ประสิทธิภาพ (Efficiency)
 - ใช้ทรัพยากร งบประมาณ และระยะเวลาอย่างเหมาะสมหรือไม่
- 3) ผลกระทบ (Impact)
 - เกิดประโยชน์ต่อองค์กร ชุมชน หรือกลุ่มเป้าหมายอย่างไร
 - เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ งานวิจัย หรือเทคโนโลยีใหม่หรือไม่
- 4) ความยั่งยืน (Sustainability)
 - สามารถต่อยอดเป็นโครงการหรือความร่วมมือระยะยาวได้หรือไม่

8.3 การรายงานผล

- 1) จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานด้านความร่วมมือระหว่างประเทศประจำปี
- 2) เสนอผู้บริหารเพื่อใช้ประกอบการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจเกี่ยวกับการต่ออายุ แก้ไข หรือยุติความตกลง
- 3) จัดเก็บข้อมูลในฐานข้อมูลความร่วมมือระหว่างประเทศของ สวพส. เพื่อใช้เป็นองค์ความรู้ขององค์กร

8.4 การทบทวนและปรับปรุงความร่วมมือ

เมื่อครบกำหนดระยะเวลาของความตกลง ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องร่วมกับกลุ่มประสานความร่วมมือวิจัยและพัฒนากับต่างประเทศดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ของความร่วมมือ และเสนอแนวทาง

- 1) ต่ออายุความตกลง
- 2) แก้ไขเพิ่มเติมความตกลง
- 3) ยกระดับความร่วมมือ
- 4) ยุติความร่วมมือ ตามความเหมาะสมและประโยชน์ที่องค์กรจะได้รับ

9. เอกสารอ้างอิง

- 9.1 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง
- 9.2 มาตรา 4 (7) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

10. แบบฟอร์มที่ใช้

- 10.1 Concept Paper
- 10.2 ร่าง MOU/MOA
- 10.3 บันทึกการเจรจา
- 10.4 หนังสือเสนอความเห็นกระทรวงการต่างประเทศ
- 10.5 หนังสือเสนอคณะรัฐมนตรี (ถ้ามี)
- 10.6 หนังสืออนุมัติลงนาม
- 10.7 MOU ฉบับสมบูรณ์
- 10.8 Action Plan
- 10.9 รายงานผลการดำเนินงานและการติดตามประเมินผล

11 ภาคผนวก

-